

Międzynarodowe Stosunki Polityczne

Ćwiczenia

dr Karol Kaczorowski
Katedra Studiów Europejskich UEK

-
- **kaczorok@uek.krakow.pl**
  - karol.kaczorowski@gmail.com

  - Dyżury w nadchodzącym tygodniu:
  - Czwartek 17-18:30

Plan tematów na ćwiczeniach

- 1. Zajęcia organizacyjne, uwarunkowania współczesnych MSP, dyskusja na temat współczesnych problemów MSP. (już się odbyły)
- 2. Prawo międzynarodowe jako normatywna rama MSP, podmiotowość państwa z perspektywy prawa międzynarodowego.
- 3. Doktryna Trumana i początek zimnej wojny.
- 4. Koniec zimnej wojny i jej konsekwencje.
- 5. Spuścizna kolonialna w latach powojennych i współcześnie.
- 6. Ameryka Łacińska w Międzynarodowych stosunkach politycznych (w tym współczesny konflikt w Wenezueli).
- 7. Debaty wokół "Końca historii"
- 8. Debaty wokół "Zderzenia cywilizacji".
- 9. Konflikty Afrykańskie i rola Afryki w MSP.
- 10. Konflikt Izraelsko-Palestyński.
- 11. Arabska Wiosna oraz rosnąca rola Turcji i Iranu na Bliskim Wschodzie.
- 12. Wojna z Państwem Islamskim.
- 13. Problematyka kurdyjska we współczesnych MSP.

Prawo międzynarodowe jako normatywna rama MSP

Ład międzynarodowy a prawo

- Realizm strukturalny - walka o siłę (dominację interesów) bierze się z anarchii w konstrukcji społeczności międzynarodowej.
- Liberalizm: Jeremy Bentham - Introduction to the principles of morals and legislation.

Ład międzynarodowy jako rezultat wojen

- Rzymskie *ius gentium*, niem. *Völkerrecht*
- *Pax Romana*

- Doktryna wojny sprawiedliwej - Augustyn z Hippony, Tomasz z Akwinu
- Ład Westfalski, Wiedeński, Wersalski,

Ład międzynarodowy a prawo

- Prawo jako narzędzie oświecenia, ale także centralizacji władzy.
- normy powszechnie obow. i normy partykularne
- ład światowy - uniwersalny a ład regionalny

Ład międzynarodowy a prawo

- "Rezultat normatywnej i instytucjonalnej regulacji stosunków między państwami"
- "Zorganizowany system stosunków międzynarodowych"
- "Ład jako suma: 1) systemu wartości; 2) instytucji, organizacji; 3) procedur i powiązań warunkujących istnienie społeczności międzynarodowej."

Ład międzynarodowy a prawo

- "Rewolucja i Ewolucja ładu światowego
- Problem działalności prawa międzynarodowego w stosunku do prawa krajowego wiąże się z brakiem centralnej władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowej.
- Normy umowne i zwyczajowe. Organizacje o funkcjach koordynujących.

Ład międzynarodowy a prawo

- Mimo nieefektywności
  - 1) wzrost legitymizacji prawa międzynarodowego,
  - 2) wzrost współzależności
- Dlaczego prawo międzynarodowe jest przestrzegane?
- 1) koncepcje prawa naturalnego,
  - 2) koncepcje pozytywistyczne

Ład międzynarodowy jako rezultat wojen

- Konwencja genewska z 22 sierpnia 1864 roku
- Konwencja genewska z 6 lipca 1906 roku
- Konwencja genewska o polepszeniu losu chorych i rannych w armiach czynnych z 27 lipca 1929 roku
- Konwencja dotycząca traktowania jeńców wojennych, podpisana w Genewie dnia 27 lipca 1929 roku

Ład międzynarodowy jako rezultat wojen

- Potencjalne przyczyny klęski ładu wersalskiego:
- brak egzekwowania prawa, brak współpracy a partykularyzm, izolacjonizm USA, polityka appeasementu, brak reakcji na imperializm Japonii, Niemiec, ZSRR

Geneza ładu powojennego

- Karta Atlantycka | 4.08.1941, inni alianci 24.09.41
- - brak ekspansji terytorialnej
- - brak zmian terytorialnych państw bez ich zgody
- - brak barier w handlu
- - prawo do samostanowienia narodów

Geneza ładu powojennego

- Teheran (28.09-1.12 1943),
- Jałta (4-11.02.1945),
- Poczdam (16.07-2.09 1945)

Geneza ładu powojennego

- Karta Narodów Zjednoczonych 26 czerwca 1945 w San Francisco, weszła w życie 24.10.45
- III artykułów i 19 rozdziałów.
- Powołała sześć organów ONZ:
  1. Zgromadzenie Ogólne
  2. Rada Bezpieczeństwa
  3. Rada Gospodarcza i Społeczna
  4. Rada Powiernicza
  5. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości
  6. Sekretariat

Karta Narodów Zjednoczonych

- Zawiera między innymi postanowienia wobec pokojowego załatwiania sporów (roz. 6) oraz agresji i naruszenia pokoju (roz. 7).
- 2/3 członków Zgromadzenia Ogólnego
+ jednogłośnie stałych członków Rady Bezpieczeństwa
= możliwość zmiany postanowień.

Karta Narodów Zjednoczonych

- Zawiera między innymi postanowienia wobec pokojowego załatwiania sporów (roz. 6) oraz agresji i naruszenia pokoju (roz. 7).
- 2/3 członków Zgromadzenia Ogólnego
+ jednogłośnie stałych członków Rady Bezpieczeństwa
= możliwość zmiany postanowień.

Współczesny ład międzynarodowy.

- Oprócz Karty NZ także:
- Powszechna deklaracja praw człowieka - Zgromadzenie Ogólne ONZ - 10 grudnia 1948 roku w Paryżu
- Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w 1975 r (w OBWE w 1994).
- Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju 14 grudnia 1960.

Współczesny ład międzynarodowy.

- Nie należy zapominać o roli Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu walutowego.

**Dyskusja:
Tendencje zacieśniania prawa
międzynarodowego
a
Tendencje braku efektywności.**

-
- - 1993 powołanie Międzynarodowego trybunału Karnego (reakcja na Bałkany a w 1994 Rwandę).
  - 2002 - Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, w 2014r. stronami było 122 państw.
  - - Wzrost prawa i współpracy regionalnej oraz współzależności ekonomicznych.

**Dziękuję za uwagę i zapraszam za
tydzień**
